

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı: 4832
Tarih: 21.01.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

22 Ekim 1993 tarihinde Diyarbakır ilimiz Lice İlçesinde gerçekleştirilen katliamın tüm boyutları ile beraber açığa çıkarılması, sorumlular hakkında iradenin ortaya konması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

İdris BALUKEN

BDP Grup Başkanvekili

Bingöl Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda yer alan Kürtlerin iadesine ilişkin birçok tarihsel, hukuki ve bağlayıcı belge bulunmaktadır. Kurucu iradeyi temsil eden Mustafa Kemal'in tamim ve kongre konuşmaları, 1921 Anayasası ve BMM kayıtları bunların en bilinen bariz örnekleridir.

1924'te kurucu iradenin ulus anlayışını tekçi bir çizgide yeniden kurgulaması ile beraber Kürt Sorunu yüz yıllık bir çözümsüzlüğe sevk edilmiştir. Bu süreçten sonra birçok toplu öldürme olayı, faili meçhuller, işkence ve insan hak ihlalleri gerçekleşmiştir.

Kürtlerin hak talepleri erken dönemden sonra devlet aklının hak iadesi yerine, inkara dayalı siyaset izlemesi sonucu tekrardan çatışmalı bir süreci halklarımızın önüne getirmiştir. Son otuz yıllık çatışmalı süreç de birçok acının yaşanmasına, halklar arasında duygusal kopuşun eşiğine gelinmesine neden olmuştur.

Onlarca toplu ölümün yaşandığı coğrafyada belki de en büyük acılar Diyarbakır İlimiz Lice ilçesinde yaşanmıştır. Yerinden edilen, öldürülen, faili meçhul olan, kentlerde ucuz iş gücü olarak çalıştırılan Lice halkı tüm bunlara rağmen Şex Said isyanında olduğu gibi, 100 yıldır hakkın ve haklı olmanın yanında durmaktadır.

Lice Halkının yaşadığı zulümlerden biri de 22 Ekim 1993 tarihinde gerçekleşmiştir. Diyarbakır Jandarma Bölge Komutanı Tuğgeneral Bahtiyar AYDIN'ın devlete eklemlenmiş derin güçler tarafından öldürülmesinin akabinde Lice Halkının suçlu ilan eden devlet aklı büyük bir zulme sebep olmuştur. Bu saldırıda, 3700 ev ve işyeri beş gün boyunca ateş altında kalıp delik deşik olduğu halde devlet binalarına bir tek kurşun bile isabet etmemiştir.

22 Ekim 2013 yılında yani tam yirmi yıl sonra Diyarbakır Adliyesinde görülen Lice Katliamı Davasında, Tuğgenaral Bahtiyar Aydın, Jandarma Uzman Çavuş Yüksel Bayar ile 14 vatandaşın öldüğü belirtilerek, "Olayda, bir uzman çavuş, bir er ve bir polis memuru ile çok sayıda vatandaş yaralanmış, çok sayıda konut, iş yeri ve araç hasar görmüştür. Operasyonu Diyarbakır Jandarma Komutanı olan şüpheli Eşref Hatipoğlu yönetmiştir. Resmi tutanaklarda PKK mensuplarının ilçeye saldırması nedeniyle bu sonucun meydana geldiği yazılmış, ancak örgüt o gün ilçeye kendilerine ait hiçbir gruptan saldıranın olmadığını ileri sürmüştür. Aradan geçen 20 yıla rağmen saldırıya katıldığı tespit edilen örgüt mensubu olmamıştır" denildi.

İddianamede, suikastla ilgili olarak dönemin Diyarbakır Jandarma Alay Komutanı Emekli Albay Eşref Hatipoğlu ve Üsteğmen Tünay Yanardağ, "şüpheli" sıfatıyla yer aldı. Hatipoğlu ve Yanardağ hakkında, "Taammüden öldürme", "Halkı isyana ve birbirini öldürmeye teşvik", "Cürüm işlemek üzere teşekkül oluşturma" suçlarından ağırlaştırılmış müebbet hapis ile 24 yıla kadar hapis cezası istendi.

Yirmi yıl sonra gelen bu resmi itiraf da göstermektedir ki, sistematik devlet politikasının bir parçası olarak Lice Katliamı gerçekleştirilmiştir. Türkiye’de toplumsal barış ve çözüm isteniyorsa, geçmişle yüzleşme gerçekleşmelidir. Bu yüzleşmenin temele alındığı yer de muhakkak ki, Türkiye’de 1925 yılından bu yana Kürt Sorununun Hafızası olarak Lice belirlenirse anlamlı olacaktır.

Bunlara mukabil, 1993 yılında Lice’de yaşanan katliamla ilgili iddianame hazırlayan Diyarbakır Savcılığı saldırıyı PKK’nin gerçekleştirdiğine ilişkin herhangi bir delil bulunmadığını belirtmiştir. Savcılık iddianamesinde gündüz bir ilçenin basılıp yaklaşık 11 saat boyunca çatışmanın devam etmesine rağmen hiç bir PKK’linin ölü ya da sağ olarak bulunamadığı gibi, PKK’lileri gören kişilerin dahi bulunmaması, aradan geçen 20 seneye rağmen bu eyleme katılanların tespit edilememiş olması, PKK’nin bu saldırıyı gerçekleştirmediğini göstermiştir ifadeleri yer almıştır.

Bu kapsamda, 22 Ekim 1993 yılında gerçekleşen Lice Katliamının geçmişle yüzleşme ve hakikate ulaşma bağlamında ele alınması ve TBMM çatısı altında bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

E G E M E N L İ K K A Y I T S I Z Ş A R T S I Z M İ L L E T İ N D İ R